

Naputak autorima

Uređivanje stručnog časopisa kao što je *Strojarstvo* zahtijevan je i odgovoran posao kao i pisanje priloga za takav časopis. Nakon primitka kompletnih rukopisa preostaje još mnogo posla za razne stručnjake izvan Uredništva i za suradnike u Uredništvu, u tiskari i drugdje. Pritom se često ustanove razni nedostaci, no poneki autori smatraju bilo kakve naknadne provjere, popravke, obrazloženja, dopune i druge promjene suvišnim, vjerujući da je u njihovom prilogu sve dobro, jasno i prihvatljivo. Nažalost, nije uvijek baš tako, i zato se ovim uputama pokušava olakšati svima nama rad i spriječiti nepotrebne nesporazume.

Opći preduvjeti za objavljivanje u *Strojarstvu*

Strojarstvo kao naš prvi, a svojedobno i matični časopis strojarskog tehničkog strukovnog i znanstvenog područja objavljuje napise iz velikog broja užih – posebno navedenih – potpodručja, u širokom rasponu namjena, razina stručnosti i složenosti, oblika i stilova. No, za sve postoje neki zajednički uvjeti od kojih se u pravilu ne odstupa.

Vlastiti prilog može *Strojarstvu* ponuditi svatko tko ispunjava opće uvjete časopisa i preuzima punu osobnu odgovornost za sve što je u njemu napisao. Prosudbe i nužne doradbe koje obavi Urednički odbor i njegovi suradnici ne umanjuju autorsku zaslugu i ne oslobađaju potpisane autore odgovornosti za učinke njihova djela.

Izbor tema se ne nameće i ne ograničuje, s pretpostavkom da svaki zainteresirani autor dobro pozna strukovni profil i područja koja prati *Strojarstvo*, tako da može sam procijeniti kako se njegov prilog u to uklapa.

Svaki ponuđeni rukopis mora biti autorski izvoran/originalan, nepovnljen, uredno pripremljen prema ovom Naputku, i namijenjen samo *Strojarstvu*. Ne prihvaća se već objavljene ili drugom nakladniku ponuđene priloge (osim nekategoriziranih priloga poput oglasa, obavijesti, informativnih materijala nadležnih vlasti, službi, ustanova i udruga i sličnog, prema posebnom dogovoru). Nisu prihvatljivi ni radovi objavljeni na nekom skupu za koji se tiska zbornik radova.

Bilo je uvriježeno kao pravilo, da se neko pisano autorsko djelo, temeljem zakona o autorstvu i na njemu razvijene pravne prakse, moglo smatrati novim ako se, osim u naslovu i drugim obilježjima pripadnosti, još barem četvrtinom svog bitnog sadržaja potpuno razlikovalo od svih sličnih a već objavljenih djela, uz obvezno potpuno poštivanje moralnih autorskih prava svih možebitnih autorskih prethodnika. Naš Urednički odbor i njegovi recenzenti, temeljem stroge strukovne i znanstvene etike i dobrih običaja, u tome postavljaju bitno oštrije zahtjeve, ne ulazeći u raspravu o tome da li današnja pravna praksa dopušta i slobodniju interpretaciju autorstva.

Izvornost i neponovljenost bitnih autorskih doprinosa mora biti nedvojbeno i neosporiva, i za to u potpunosti odgovaraju autori. Radi dokumentiranja autorskih stavova i izbjegavanja nesporazuma autori moraju svaki rukopis popratiti pisanom i (od autora i svih koautora) potpisanom izjavom u kojoj sažeto iznose pravu narav, svrhu i doseg ponuđenog priloga, obrazlažu što je u rukopisu izvorno vlastito i još neobjavljeno i kakvi su u njemu pojedinačni koautorski doprinosi, te daju svoj prijedlog kategorije uz jasno obrazloženje. Recenzenti će takav prijedlog potvrditi ili promijeniti, vodeći računa i o stavovima autora te o njihovim obrazloženjima. U slučaju prikaza obranjenog magistarskog rada, disertacije, ili neke druge javno obranjene teze treba spomenuti u autorskoj izjavi i tu okolnost, zajedno sa svim bitnim podacima o mentoru, komisiji za obranu i obrani.

U cijelom razdoblju od pripreme i predaje rukopisa Uredništvu do mogućeg prihvata za tisak ili odbijanja, nije dopušteno isti ili sličan rad objaviti nigdje drugdje. Budući da rukopisi prolaze često dugotrajno provjeravanje i ocjenjivanje izvan Uredništva, to se iznimno, i samo u dogovoru s Uredništvom, može dopustiti – u opravdanim slučajevima – javno spomenuti i najaviti, te u bitno umanjenom opsegu i predstaviti neki već kategorizirani prilog i prije no što izađe u *Strojarstvu*, ali tek nakon što se od Uredništva dobije pisana potvrda o prihvaćanju i kategorizaciji rukopisa te o daljnjem postupku. Takvo djelomično predstavljanje mora biti popraćeno i točnim navodom statusa članka koji je u pripremi za objavljivanje u *Strojarstvu*.

Nije dopušteno, bez pisane suglasnosti i Uredništva i autora, ni ponovno objavljivanje nekog priloga iz *Strojarstva* na drugom mjestu, a i tada samo pod uvjetom da se istodobno objavi i podatak o tome gdje je taj prilog prvi put objavljen.

Smatra se da već sama ponuda rukopisa Uredništvu, popraćena potpisanim autorskom izjavom, vrijedi i kao suglasnost da se rukopis podvrgne postupcima provjera, prosudbi i nužnih doradbi urednički predviđenih za svaki rukopis, pristanak na otklanjanje nedostataka na temelju osnovanih primjedbi i prijedloga recenzenata, i preuzimanje obveze da isti rukopis ne bude ponuđen nikom drugom na objavljivanje sve do okončanja postupka i donošenja odluke u *Strojarstvu*.

Uredništvo i njegovi suradnici zaprimaju, provjeravaju i pripremaju rukopise vjerujući da su autorske izjave točne te da u njima nema namjernih propusta, i ne odgovaraju za autorske sadržaje priloga u cjelini ili u bilo kojem dijelu, kao niti za možebitne autorske povrede prava trećih osoba.

Očekuje se da će se autori prihvaćenih priloga u svim odgovarajućim prilikama i ubuduće javno pozivati na svoje i tuđe radove objavljene u časopisu *Strojarstvo*, potvrđujući time zajedničke interese za kontinuirano kvalitetno praćenje nekog tematskog područja.

Što se pak tiče ocjenjivanja i prihvaćanja priloga, njihova se kategorija ustanovljuje postupkom višestruke recenzije, temeljem općih i javno objavljenih kriterija, koje svaki autor mora uzeti u obzir.

Strojarstvo razvrstava izvorne priloge u sljedeće kategorije:

– **izvornoznanstvene članke**, u kojima se iznose dosad neobjavljeni rezultati vlastitih izvornih (originalnih, a time i bitno novih) znanstvenih istraživanja u zaokruženoj cjelini i na takav način da je jasno vidljiva ispravnost primijenjenog postupka istraživanja, da se na temelju danih podataka može ponoviti ili provjeriti postupak i da se može objektivno ocijeniti odnosno provjeriti točnost dobivenih rezultata te njihov doseg i doprinos općem znanju;

– **prethodna priopćenja**, u kojima se iznose novi rezultati vlastitih izvornih znanstvenih istraživanja, koji zahtijevaju brzo objavljivanje i prije konačne potvrde zaključaka, pa se zato ne uvjetuje iznošenje svih raspoloživih podataka i omogućavanje detaljne provjere postupka i dobivenih rezultata (npr. ako se najavljuje neka nova znanstvena spoznaja koja još nije potpuno potvrđena, odnosno još nije zaokružena i razrađena u tolikoj mjeri da bi se neposredno mogla provjeriti ili primijeniti), ili se pak nekom važnom znanstvenom pitanju pristupa na nov način kojim se dolazi do osobito korisnih općenitijih spoznaja i poticaja za nova istraživanja);

– **pregledne članke**, u kojima se iznosi vlastiti izvoran, sažet i kritički prikaz nekog tematskog područja, od uskostrukovnog do općeznanstvenog, u kojem autor i sam aktivno djeluje, uz pregled već objavljenih radova i naglašavanje vlastitog izvornog doprinosa autora i njegova stava u odnosu na već objavljene radove i važeću praksu u tom području;

– **izlaganja sa znanstvenog skupa**, u kojima se u obliku cjelovitog članka iznosi autorovo vlastito izlaganje prethodno izneseno na takvom skupu, ukoliko nije već u cjelini ili u pretežnom opsegu objavljeno u zborniku radova skupa;

– **strukovne članke**, u kojima se daju korisni prilozii iz struke i za struku, koji i ne moraju potjecati iz autorovih izvornih istraživanja.

Naravno, gornji uvjeti nisu uvijek potpuno odgovarajući i primjenjivi za sve moguće slučajeve i zato recenzenti ponekad donose ocjene i prema svojim obrazloženim dopunskim kriterijima prosudbe, koji u bitnim stvarima ne mogu biti blaži od ovdje objavljenih.

Nazivi pojedinih kategorija su tradicionalni i ne treba ih doslovce tumačiti riječima iz standardnog jezika. Svi se prihvaćeni radovi smatraju izvornima u smislu vlastitosti i neobjavljenosti, a oni iz prvonavedenih kategorija imaju i znanstveno obilježje, ali se njihov doseg i utjecaj razlikuje od izvora dokazljivog i dokazanog potpuno novog znanja po kriterijima svjetske tehničke znanosti, preko najava i poticaja temeljem osnovanih pretpostavki da se došlo do novog znanja, sve do novih edukacijskih doprinosa i tehnoloških podataka za korist struke, kao i provjere i obrane važnih stavova o posebnim pitanjima struke.

Kategorija članka je više kriterij za razvrstavanje radova prema pristupu temi, izboru i dosljednosti primjene odabranih metoda te prema strogosti prosudbe, a manje ocjena vrijednosti rezultata prema uporabljivosti. Ta atribucija prije svega usmjerava neki prilog u odgovarajuću korisničku sredinu, i nije joj glavna svrha rangiranje autorove vrijednosti u struci. Autorima koji bi mogli biti nezadovoljeni u svojim prvim očekivanjima neka bude na umu nesporna činjenica da čak i najodgovornije bavljenje nekom temom, proizašlom bilo spontano iz znanstveničkog interesa i okruženja, bilo planirano iz znanstvenog programa ili iz neke stvarne potrebe, ne jamči još samo po sebi uvijek i prvorazredni rezultat. I pored toga, svaki ispravno dobiveni rezultat i svako stečeno iskustvo vrijedi objaviti, jer glavna svrha objavljivanja u znanstvenostručnim časopisima jest stvaranje, održavanje i širenje svekolikog korisnog, a ne samo i isključivo možebitnog novog znanja. To je osnovna strukovna i društvena obveza svih koji znanje stvaraju i znanjem raspolazu, a predano ispunjavanje te obveze je u najboljem općem interesu.

Priprema rukopisa

Temeljna je preporuka autorima da u postupku pripreme rukopisa sljede primjere odgovarajućih priloga iz novijih brojeva časopisa *Strojarstvo*.

Priloge se opsegom ograničuje na jedan autorski arak (oko 20 stranica tipkanog teksta sa slikama i tablicama ukupno, ili do 30 000 tipkanih znakova). Uredništvo može iznimno prihvatiti i nešto opsežnije radove.

U pravilu treba pisati u trećem licu, neutralno (osim tamo gdje autor odgovorno i namjerno izričito naglašava svoj osobni stav), pridržavajući se pravila dobrog stila, uvriježenih jezičnih normi, nazivlja struke i dokumentarističkih pravila.

U raspoređivanju gradiva ne nameću se strogi i isključivi uvjeti, ali treba dati prednost uobičajenim rješenjima prepoznatljivim u novijim brojevima časopisa. Osnovnim postavkama, dijelovima koji sadrže podatke bitne za provjeru pristupa, obrazloženju rezultata i zaključaka, te navodima izvora u tuđim radovima treba ipak obavezno posvetiti najveću moguću pažnju.

Rukopisi se pišu u članci objavljuju latiničnim pismom, a oznake i grčkim i prema potrebi i drugim pismima, na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku. Svako opravdano odstupanje od toga treba posebno unaprijed dogovoriti s Uredništvom.

U konvencionalnoj pripremi članci se tipkaju samo s jedne strane papira formata A4, s dvostrukim proredom (20 do 25 redaka, oko 60 slovnih mjesta po retku), s ostavljenim lijevim i desnim slobodnim rubovima širine po 3 cm. Prvi redak odlomaka ne treba uvlačiti.

Naslov treba biti kratak i mora jasno izraziti sadržaj članka te obuhvatiti sve važnije ključne riječi (po kojima se kasnije obavlja klasificiranje i pretraživanje u bazama podataka).

Radi poboljšanja informacijske razlučivosti preporuča se koristiti mala slova svugdje gdje to pravopisom nije isključeno, a velika slova prvenstveno kao početna slova rečenica, naslova, naziva na opisima slika i tablica, te za kratice i posebne oznake.

Navodnike se preporuča upotrebljavati samo za vjerno navođenje tuđeg teksta ili tuđih riječi, odnosno za upozoravanje na nova, prenesena ili neuobičajena/nestandardna značenja u kontekstu rukopisa (uz nužna objašnjenja). Za druga stilski isticanja (npr. za ubačene prijevode, komentare i objašnjenja, nazive i naslove pravnih osoba, događaja, registriranih i pravno zaštićenih stvari i pojmova i slično), preporuča se kurzivno pismo, a po dogovoru s grafičkim urednikom može se upotrijebiti i druge načine vidljivog isticanja.

Znak za decimalno obilježavanje je zarez, a ne točka.

Obvezuje mjeriteljski ispravno pisanje prema hrvatskim, europskim i međunarodnim normama i preporukama. Obvezna je primjena ozakonjenih mjernih jedinica Međunarodnog mjernog sustava (SI), iznimno dopuštenih jedinica izvan tog sustava, njihovih decimalnih jedinica te od svih njih složenih jedinica, pod njihovim zakonskim nazivima i znakovima.

Znakove fizikalnih veličina treba pisati koso (kurzivno), latiničnim ili grčkim slovima, uvažavajući odgovarajuće norme, poput HRN ISO

1000 i niza HRN ISO 31. Jedan (nesloženi) znak smije se koristiti samo za jednu veličinu. Iste znakove treba koristiti i za indekse koji upućuju na te fizikalne veličine. Takvi se indeksi pišu koso a svi ostali uspravno. Vektorske se veličine pišu malim kurzivnim slovima sa strelicom iznad znaka, ili polumasno, tenzori polumasno, a matrice velikim uspravnim slovima polumasno. Determinante se pišu velikim uspravnim slovima. Brojke i mjerne jedinice pišu se uvijek uspravno.

Obvezuje primjena veličinskih jednadžbi (uvrštenje ulaznih fizikalnih veličina izraženih koherentnim mjernim jedinicama u takvu jednadžbu daje i rezultat u koherentnoj mjernoj jedinici).

Samo u slučajevima kada važni i priznati razlozi prakse nameću neodložno i usporednu primjenu podataka izraženih u drugim mjernim jedinicama, smije se dodatno navesti i takve podatke (npr. u zagradi iza zapisa danih na propisani način). Jednako je i s neveličinskim jednadžbama.

Mjerne rezultate treba iskazivati na mjeriteljski ispravan način, iznošenjem izmjerene vrijednosti, pogreške mjerenja i statističke pouzdanosti takvog iskaza, primjereno točnosti mjerne metode i opreme. Proračunske pak rezultate treba zaokružiti na onaj broj znamenki koji odgovara mogućoj točnosti mjerenja i potrebama primjene.

Slike (crteži, dijagrami i fotografije), kao i tablice prilažu se odvojeno od teksta. Na njih se upisuje prezime autora, naslov članka i redni broj slike odnosno tablice u članku. Najveći format smije biti A4, a samo iznimno i veći. Fotografije moraju biti jasne i kontrastne, u pravilu samo originalne. Crteže i dijagrame najbolje je izraditi uredno tušem na bijelom crtačem papiru ili pauspapiru, bez ikakva opisa. Preporuča se veličina crteža do dvostruko veće od željene veličine istog crteža u gotovom slogu (korisna je usporedba s pojedinim novijim objavljenim člancima kao uzorima), a kod crteža bogatih gustim crtama i veća. Širina crta za takvo smanjenje treba biti oko 0,5 mm za pune, 0,3 mm za crtkane i 0,2 mm za pomoćne. U slučajevima da crteži i dijagrami moraju biti unaprijed potpuno opisani (ploterski i slični crteži) treba ih izraditi tako da znakovi fizikalnih veličina i općih brojeva budu ispisani kosim velikim i malim slovima latinične abecede ili grčkog alfabeta, mjerne jedinice označene zakonskim znakovima (uspravnim slovima), a svi ostali opisi, uključujući i nazive fizikalnih veličina i brojčane vrijednosti, da budu izvedeni uspravnim latiničnim slovima. Veličina opisnog znakovlja treba biti tako odabrana da nakon očekivanog umanjenja slike svako veliko latinično slovo bude visoko oko 2 mm, a ostali znakovi tome primjereni. Preporuča se, ipak, u interesu mjeriteljske ispravnosti, kvalitete i općeg izgleda članka i časopisa, priložiti dodatno i čiste slike bez opisa.

Pored osnovnog teksta rukopisa na jeziku članka treba odvojeno priložiti, na hrvatskom i engleskom jeziku te na njemačkom (ako je njemački jezik članka) sljedeće elemente:

- sažetak s naslovom. Sažeci su kratki opći prikazi teme članka, metode rada ili iznošenja gradiva, rezultata i zaključaka, po kojima potencijalni čitatelj može zaključiti da li ga članak zanima. Oni moraju biti pisani u trećem licu i – bez prerađivanja – biti upotrebljivi i za sekundarne bibliografske publikacije. Preporuča se veličina sažetka do 250, a ograničuje se na najviše 500 znakova
- potpise pod slikama
- opise slika na kopijama slika. Preporuča se ispisati ih kao višejezičnu legendu i prikladno označiti na što se odnosi pojedini naziv
- potpise pod tablicama
- opise tablica na kopijama tablica. Postupiti kao i kod slika – popis svih upotrijebljenih znakova i njihovih značenja, a posebno znakova fizikalnih veličina, koeficijenata i faktora (složen abecedno, a prema potrebi posebno i alfabetno), uz naznaku pripadnih mjernih jedinica.

Svi usporedni prijevodi na druge jezike moraju sadržajem i značenjem biti potpuno jednaki.

Napomene se stavljaju u podnožje osnovnog teksta i označuju rednim brojem pod kojim su spomenute u tekstu.

Uz svaki članak obvezuje navod korištenih i citiranih izvora (literature i drugih podloga), redosljedom kojim se spominju i označuju u tekstu. U slučaju navođenja dva uzastopna izvora njihovi se redni brojevi razdvajaju zarezom (npr. [1, 2]), a u slučaju više od dva uzastopno navedena izvora crticom (npr. [1–3]).

Budući da nije moguće dati opće pravilo koje bi obuhvatilo sve moguće slučajeve daje se samo minimalne sastavnice navoda, poredane slijedom koji bi valjalo poštovati:

– za tiskane izvore:

(Redosljedni broj navoda u uglatoj zagradi, (verzalom) prezime(na) i (zarezom odvojeno) inicijal(i) imena svakog autora redom (iza svakog autora razdvojeni točkom sa zarezom) ili tri uzastopne točke i dvotočka ako izvor nema imenovanog autora(e), (kurzivom) naslov izvora (knjige, skripte, monografije, priručnika, zbornika, serijske publikacije članka u njoj, izlaganja i predavanja, natuknice, magistarskog rada, doktorata, projekta, nacрта, zakona, propisa, kataloga, prospekta, službenog izvještaja, norme, patenta i sličnih dokumenata, itd.)/podnaslov u izvoru (po potrebi, pisan na isti način kao naslov), (po potrebi) glavni naslov izvora ili naziv skupa i naslov zbornika, (po potrebi) podatak o izdanju (npr. redni broj izdanja, prijevod, redaktor), nakladnik (nepotrebno za serijske publikacije), mjesto i godina izdanja (nepotrebno za serijske publikacije), redni broj godišta (godina) redni broj sveska (za serijske publikacije), prva i posljednja stranica korištenog dijela izvora razdvojene crticom, ostali dopunski podaci (ako su jako važni za točno prepoznavanje izvora, npr. podaci o tome gdje se čuva izvor).

Primjeri navođenja takvih tiskanih izvora jesu:

- [1] BOŠNJAKOVIĆ, F.: *Technische Thermodynamik, I. Teil, 5. Auflage*, Verlag Theodor Steinkopff, Dresden 1970.
- [2] URŠIĆ, J.: *Čvrstoća broda/I. dio*, skripta, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb 1991.
- [3] KRAUT, B.: *Krautov strojarški priručnik*, 10. hrv. izd., Axiom, Zagreb 1997.
- [4] ŠKROBONJA, E.: *Ocjena izmjenjivača topline pomoću stupnja eksergetске valjanosti*, Međunarodni kongres *Energija i zaštita čovjekove okoline* – Zbornik radova, Opatija 1990.
- [5] BULJAN, R.: *Primjena međunarodnog sustava mjernih jedinica (SI) u fizici i tehnicima*, *Strojarstvo* 14(1972) 1, 3–10.
- [6] BAZJANAC, D.; KOLAJ, M.; VUČETIĆ, A.: *Ekperimentalno određivanje vibracija pogonskih sistema pomoću električnih metoda*, *Strojarstvo* 12(1970)6, 65–70.
- [7] BRLEK, V.: *Rashladna tehnika*, Tehnička enciklopedija Jugoslavenkog leksikografskog zavoda, Sv. 11, JLZ, Zagreb 1988, 430–468.
- [8] ĐURAŠEVIĆ, A.: *Prilog teoriji dozvoljenih odstupanja dimenzija strojnih dijelova*, disertacija (engl.: A Contribution to the Theory of Dimensional Tolerances of Machine Parts, Ph. D. Thesis), Fakultet strojarstva i brodogradnje, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 1963.
- [9] ...: *Zakon o gradnji*, Narodne novine br. 75/99, Zagreb 1999.
- [10] ...: HRN EN 61310-1:1999 *Sigurnost strojeva – označavanje, obilježavanje i djelovanje – 1. dio: Zahtjevi za vidne, zvučne i opipne signale*, DZNM, Zagreb 1999.
- [11] ...: *Blok kotlovi*, prospekt, TPK–Zagreb, Zagreb 1988.

– za izvore iz elektroničkih serijskih publikacija:

(Redosljedni broj navoda u uglatoj zagradi, (verzalom) prezime(na) i (zarezom odvojeno) inicijal(i) imena svakog autora redom (iza svakog autora razdvojeni točkom sa zarezom) ili tri uzastopne točke ako izvor nema imenovanog autora(e), redni broj godišta (godina) redni broj sveska, prva i posljednja stranica korištenog dijela izvora razdvojene crticom, ostali dopunski podaci (važni za točno prepoznavanje izvora, npr. e-adresa, način i datum pristupa izvoru i slično):

– za vremenski ograničene izvore dokumenata, npr. poruke na elektroničkim medijima (telnet, gopher, www, listserv, newsgroup, e-mail), radio i TV emisije, javna predavanja itd. može se slijediti primjere navođenja izvora iz elektroničkog časopisa, ali samo ukoliko su takvi izvori snimljeni i ako se mogu takvi predočiti recenzentima u postupku ocjenjivanja priloga.

– za sve nespomenute slučajevima treba se ugledati na primjere navođenja izvora u novijim objavljenim brojevima časopisa *Strojarstvo*.

U navođenju izvora treba osobito paziti na njihovu provjerenost i naknadnu provjerljivost. Izvore bez javne ili s vremenski samo ograničenom dostupnošću, ako se i spominju u tekstu, treba izbjegavati u navodu. Ukoliko neki od navedenih izvora već u razdoblju recenziranja i pripreme za tisak ne bude provjerljiv Uredništvo će ga ispuštiti bez posebne obavijesti autorima.

Konačno, treba još dodati i sve druge potrebne podatke za dokumentacijsku karticu i opremu članka. To su:

- prezime(na) i ime(na) svih autora redom
- potpuna(e) službena(e) adresa(e) svih autora i njen(i) prijevod(i) na engleskom jeziku (ako to nije već jezik članka)
- ključne riječi (iz naslova i sažetka) na hrvatskom i engleskom jeziku, te na njemačkom (ako je njemački jezik članka)
- UDK-broj (po mogućnosti).

Tako kompletiran rukopis treba uz popratni dopis poslati na adresu Uredništva, u najmanje dva istovjetna primjerka.

Povrh toga kompletan rukopis treba predati i u elektroničkom zapisu (*soft copy*), na disketama ili CD-ima, koji je sadržajem i kvalitetom jednakovrijedan zapisu na papiru (*hard copy*). Rukopis u elektroničkom zapisu može se predati s ostalim materijalima ili pak elektroničkom poštom na adresu: journal-strojarstvo@hsbis.hr.

Za rukopis u elektroničkom zapisu vrijedi osnovno pravilo da mora biti istovjetan rukopisu u konvencionalnom zapisu.

Danas se preporuča računalne zapise u programima s Windows okruženjem, najbolje u MS Word programu, ili pak konvertirane u običan ASCII (tekstovni) oblik. Slike moraju biti izrađene u rezoluciji najmanje 300 × 600 dpi, po mogućnosti u formatima JPEG, TIFF, EPS. Tekstovi moraju imati naslove i odlomke razdvojene po jednim praznim retkom, bez uvlačenja i poravnanja. Diskete i CD-i moraju imati naznak autoru, naslova rada i programa u kojem su pisane. U slučajevima nedoumice treba se posavjetovati s Uredništvom.

Uredništvo i suradne tiskare nastoje pratiti svjetski razvoj ovih tehnologija, no zbog njegove brzine možda uskoro budu aktualna i druga rješenja. Ipak, za raniji prelazak na neke druge tehnike i uvjete treba prethodno zatražiti suglasnost Uredništva.

Podsjetnik za kompletiranje rukopisa

Rukopise treba pripremiti prema ovom Napatku i u zahtijevanom broju primjeraka svakog priloga stoga što najprije kompletni idu na prosudbu kod (u pravilu) najmanje dva nezavisna recenzenta, a potom idu na dvije ili tri lekture (hrvatski i strani jezici), pa na mjeriteljsku i terminološku recenziju, na grafičku pripremu, zatim na prijepis i slaganje tekstova i na skeniranje slika, odnosno izradbu filmova, a potom na prijelom, i ponovno na više korektura do potpisa imprimatura.

U nastojanju da se autorima omogući jednostavnu provjeru jesu li su učinili sve što su mogli i trebali, sažeti su svi bitni elementi nekog rukopisa u priloženu tablicu, iz koje se vide još i neke dodatne praktične preporuke odnosno uvjeti. Svaki od navedenih elemenata treba smatrati nezavisnim dijelom, i tako ga odvojeno i složiti, kako bi se mogao bez prepisivanja, kopiranja, izrezivanja i bilo kakvih drugih doradbi uputiti odmah na odgovarajuće obradbe.

Ostalo

Prema Napatku potpuno završene i kompletirane rukopise treba uputiti na adresu:

Uredništvo časopisa *Strojarstvo*
Berislavićeva 6/I, HR-10000 Zagreb

Objavljeni se članci ne honoriraju. Autor (i koautori) dobivaju besplatno po primjerak časopisa u kojem je objavljen njihov članak i ukupno do 10 separata članka za sve koautore.

U roku od mjesec dana po primitku onog broja časopisa u kojem im je objavljen članak može (prvotpotpisani) autor dostaviti Uredništvu priledlog ispravaka možebitnih tiskarskih pogrešaka (navodeći: stranicu, stupac, redak, kako je otisnuto i kako bi trebalo biti), da bi se potrebni ispravci mogli objaviti u sljedećem broju časopisa.

Uredništvo se u slučaju potrebe obraća samo prvotpotpisanom autoru. Također, u slučaju nekih nejasnoća ili različitih stavova, Uredništvo uvažava samo stavove koje iznese prvotpotpisani autor. Molimo autore i koautore da ovu činjenicu uzmu u obzir.

Osnovni elementi pripreme rukopisa

Element rukopisa	Broj kopija
Popratni dopis Uredništvu, s adresom, elektroničkom adresom i telefonskim brojem za vezu, te s telefonskim brojem i elektroničkom adresom prvopotpisanog autora	1
Službeni podaci o autoru(rima): ime(na), prezime(na), akademski naslov(i), službena(e) adresa(e), s prijevodom na engleski jezik (ako to nije već i izvorni jezik adrese), službena elektronička(e) adresa(e)	2
Osobni podaci o autoru(rima), samo za potrebe Uredništva: ime(na), prezime(na), akademski naslov(i), privatna(e) adresa(e), telefon(i) i elektronička(e) adresa(e) za komuniciranje	2
Autorska izjava s obrazloženjem originalnosti i navodom (pojedinačnih) autorskih doprinosa te s prijedlogom kategorizacije, koju potpisuje autor (i svi koautori)**	2
Tekst rukopisa na hrvatskom, engleskom ili njemačkom jeziku (jeziku članka)	2(1*)
Naslov članka i sažetak na jeziku hrvatskom, engleskom i njemačkom*** jeziku	2(1*)
Popis izvora	2(1*)
Popis korištenih oznaka, usporedno na hrvatskom, engleskom i njemačkom*** jeziku	2(1*)
Potpisi ispod slika, usporedno na hrvatskom, engleskom i njemačkom*** jeziku	2(1*)
Potpisi iznad tablica, usporedno na hrvatskom, engleskom i njemačkom*** jeziku	2(1*)
Originali svih slika (crteži na pausu-papiru, fotografije,...)	1
Kopije svih slika, s opisom usporedno na hrvatskom, engleskom i njemačkom*** jeziku (sa svim tekstovima i oznakama koje treba Uredništvo unijeti na slike nakon svih recenzija i lektura)	2(1*)
Kopije svih tablica, s opisom usporedno na hrvatskom, engleskom i njemačkom*** jeziku (sa svim tekstovima i oznakama koje treba Uredništvo unijeti u tablice nakon svih recenzija i lektura)	2(1*)
Ključne riječi, usporedno na hrvatskom, engleskom i njemačkom*** jeziku, te (po mogućnosti) UDK-broj	2(1*)
Napomene na jeziku članka	2(1*)
Elektronički zapis kompletnog članka****	1
<p>(Na svakom od navedenih priloga mora biti u nekom kutu ili na poleđini olovkom napisano prezime (prvopotpisanog) autora i barem početak naslova članka)</p> <p>*/ Ukoliko autor(i) prilože još i jedan potpun rukopis u cjelovitom obliku, sa svim naslovima i sažecima, potpunim slikama i tablicama, popisom oznaka, literaturom, napomenama, ključnim riječima i UDK-brojem te s adresama, kao svoj prijedlog prijeloma članka.</p> <p>**/ Ako se rukopis temelji na komisijski obranjenom magistarskom radu, doktorskoj disertaciji ili sličnoj javnoj provjeri treba izjavu dopuniti detaljnim podacima o vremenu i mjestu obrane, sastavu komisije, mentoru i svemu drugom što može poslužiti u postupku ocjenjivanja.</p> <p>***/ Samo ako je rukopis napisan na njemačkom jeziku</p> <p>****/ Zapis na disketi, CD ili dostavljen elektroničkom poštom, izrađen u nekom od ranije predloženih formata tako da kompjutorski ispis i preslike rukopisa na papiru budu jednaki ili barem potpuno istovjetni. Tekstovi trebaju imati naslove i odlomke razdvojene po jednim praznim retkom, bez uvlačenja i poravnjanja. Diskete i CD-i moraju imati naznaku autora, naslova rada i programa kojim su pisane.</p>	

strojarstvo

ČASOPIS ZA TEORIJU I PRAKSU U STROJARSTVU

Časopis *Strojarstvo* izlazi neprekidno već četrdesetom godinu pod nepromijenjenim naslovom, kao osnovni i okvirni časopis strojarke i pridruženih joj struka poput brodstrojarstva, elektrostrojarstva, prometa itd. u Hrvatskoj i u njoj bliskim područjima.

Zato časopis pokriva razna tematska područja od opće primijenjene fizike, kemije, matematike i znanosti uopće... preko temelja strojarstva sadržanih u mehanici, hidrodinamici, aerodinamici, metalurgiji i pridobivanju materijala uopće, čvrstoći, termodinamici itd... do tradicionalnih prepoznatljivih strojarskih područja poput elemenata strojeva, strojnih konstrukcija, grijanja, hlađenja, pogonskih strojeva, toplinskih aparata, alata i pribora, alatnih strojeva, vozila i transportne opreme, poljoprivrednih strojeva, rudarske opreme, građevinskih strojeva, tekstilnih strojeva, prenosila, dizala, procesne opreme, energetičke opreme, lijevanja, kovanja, strojnih obradbi, zavarivanja itd... i dalje do užih područja, poput npr. brodske propulzije, medicinskih instrumenata i pomagala, mjerila i mjernih uređaja, regulacijske opreme, oružja, balističke opreme, zaštitne opreme svih vrsta, raznih postupaka obradbe materijala itd..., ili pak do općih međustrukovnih područja poput energetike, robotike, kibernetike, organizacije rada, komunikacija, automatike, informatike, mjeriteljstva, normizacije, kontrole, osiguranja kvalitete, održavanja industrijske opreme, zaštite prirodnog okoliša, zaštite pri radu, ergonomije, računalstva itd.

Gotovo da i nema tehničkog područja koje ne bi spadalo u područje interesa časopisa *Strojarstvo*, pogotovo ukoliko je dan naglasak na podršci strojarskoj struci.

Časopis izdaje hrvatsko strukovno udruženje strojarskih i brodograđevnih tehničkih stručnjaka. No, za časopis brinu i zaslužni su osobito i svi strojarski i brodograđevni fakulteti iz cijele Hrvatske, te pojedina industrijska poduzeća i udruženja, državna nadležna za znanost, tehnologiju, informatiku, prosvjetu itd.

O kvaliteti i znanstvenoj razini časopisa brine više tijela: od Savjeta časopisa, preko Uredničkog odbora i urednika pojedinih rubrika do Međunarodnog uredničkog vijeća sastavljenog od priznatih stručnjaka koji dobro poznaju aktualno stanje svjetske tehnike i informatike, te uvjete u kojima se djeluje u Hrvatskoj i u njenom geografskom i kulturnom okruženju.

Tako stroga kontrola našeg zajedničkog proizvoda uvjetuje i zahtjevnju kontrolu ulaznog materijala. Autori mogu sve osnovne zahtjeve prema radovima pročitati u Napatku ili saznati neposredno od Uredništva. Svi radovi podliježu višestrukom ocjenjivanju i to: strukovnoj/znanstvenoj prosudbi na najmanje dva nezavisna mjesta, mjeriteljskoj prosudbi, terminološkoj prosudbi te jezičnom pregledu i lekturi. Svi izvornoznanstveni radovi i radovi od posebnog značaja podliježu najmanje jednoj prosudbi izvan Hrvatske. Za prikaze disertacija i magistarskih radova smatra se sumjerodavnom i komisija pred kojom su radovi obranjeni. Recenzenti radova su priznati stručnjaci za pojedina područja, koji su provjereno nezavisni u odnosu na autore i u pravilu za njih nepoznati.

Časopis objavljuje i priloge druge vrste, za koje se postupak pripreme posebno dogovara s Uredništvom.

Uredništvo dostavlja sve izašle brojeve bazama podataka navedenim u impresumu časopisa, te knjižnicama i ustanovama s kojima se obavlja razmjena materijala, odnosno pretplatnicima i drugim naručiteljima iz cijelog svijeta.

Više podataka o časopisu može se po potrebi dobiti na obrazložen zahtjev u Uredništvu.

Uredništvo